

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo supaprastinamas kitoje valstybėje narėje įregistruotų variklinių transporto priemonių perkėlimas bendrojoje rinkoje

(COM(2012) 164 final – 2012/0082 (COD))

(2012/C 299/16)

Pagrindinis pranešėjas **Miklós PÁSZTOR**

Taryba, 2012 m. balandžio 24 d., ir Europos Parlamentas, 2012 m. balandžio 18 d., vadovaudamiesi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 114 straipsniu, nusprendė pasikonsultuoti su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu dėl

Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo supaprastinamas kitoje valstybėje narėje įregistruotų variklinių transporto priemonių perkėlimas bendrojoje rinkoje

COM(2012) 164 final – 2012/0082 (COD).

2012 m. balandžio 24 d. Komiteto biuras pavedė Bendrosios rinkos, gamybos ir vartojimo skyriui atlikti parengiamąjį darbą šiuo klausimu.

Kadangi darbas skubus, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas savo 482-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2012 m. liepos 11–12 d. (liepos 12 d. posėdis), pagrindiniu pranešėju paskyrė Miklós PÁSZTOR ir priėmė šią nuomonę vieningai.

1. Rekomendacijos

1.1 EESRK pritaria Komisijos tikslams ir minčiai, kad taisyklės dėl kitoje valstybėje narėje jau įregistruotų variklinių transporto priemonių registracijos reikėtų įtvirtinti reglamentu. Tai atitinka subsidarumo principą ir programos „Europa piliečiams“ reikalavimus. Vis dėlto EESRK apgailestauja, kad nepavyko įvesti bendros ES registracijos sistemos, kaip iš pradžių buvo planuota. Komiteto nuomone, ilgainiui tokią sistemą vis tiek reikės įvesti.

1.2 EESRK tikisi, kad priėmus šį reglamentą transporto priemonę įregistruoti kitoje šalyje bus taip pat nesudėtinga kaip ją perregistruoti toje pačioje šalyje, kad už tai nereikės papildomai mokėti, nereikės atlikti apžiūrų ir teikti papildomų dokumentų. Kitos šalys papildomų administracinių, neefektyvių ir brangių procedūrų (pavyzdžiui, techninės apžiūros) galės reikalauti tik tuo atveju, jeigu bus pateikta ne visa informacija arba jeigu ji bus neteisinga. Be to, tarpvalstybinės registracijos kaina neturėtų viršyti vietinės registracijos kainos.

1.3 EESRK labai palankiai vertina tai, jog reglamente nereikalaujama, kad duomenis turi gauti eiliniai piliečiai. Tikimės, kad nuostatos, įpareigojančios kompetentingas institucijas keistis duomenimis, turės įtakos bendradarbiavimui ir kitose, reikšmingesnėse srityse, taigi ir padės puoselėti Europos vertybes ir bendrus interesus.

1.4 EESRK palankiai vertina Komisijos ketinimą atlikti reglamento *ex post* vertinimą, tačiau siūlo tai daryti ne po ketverių, o po dvejų metų.

2. Komisijos reglamento projektas

2.1 Norėdama supaprastinti vienoje valstybėje narėje įregistruotų variklinių transporto priemonių registraciją kitoje valstybėje narėje ir šiuo tikslu nusprendusi priimti reglamentą, Komisija ėmėsi nelengvos užduoties. Iki šiol transporto priemonių registracijos liudijimų forma ir turinys buvo derinami tik remiantis direktyva (1999/37/EB). Turint bendrąją rinką pageidautina turėti ir kitų derinimo priemonių. Iki šiol būta aiškinamojo pobūdžio taisyklių, tačiau jos valstybėse narėse turėjo mažai svorio.

2.2 Rengdama reglamento projektą Komisija turėjo atsižvelgti ne tik į pirmiau išdėstytus argumentus, bet ir į asmens duomenų apsaugos⁽¹⁾ ir tarpvalstybinio nusikalstamumo prevencijos⁽²⁾ teisės aktus.

2.3 Todėl atsižvelgiant į bendrosios rinkos poreikius, reglamentu:

— mėginama suderinti vienoje valstybėje narėje registruotų, tačiau kitoje valstybėje narėje nuolat naudojamų transporto priemonių (įskaitant motociklus ir mopedus) registracijos kitoje valstybėje narėje taisyklės⁽³⁾. Į reglamento taikymo sritį nepatenka trečiojoje šalyse registruotos variklinės transporto priemonės;

⁽¹⁾ Direktyva 95/46/EB (OL L 281, 1995 11 23, p. 31–50) ir Reglamentas 45/2001/EB (OJ L 8, 2001 1 12, p. 1–22).

⁽²⁾ Tarybos sprendimas 2004/919/EB (OL L 389, 2004 12 30, p. 28).

⁽³⁾ Direktyva 2002/24/EB (OL L 124, 2002 5 9, p. 1–44.)

- nustatoma, kad perregistravimas privalomas tik tuo atveju, jeigu kitoje šalyje būnama ilgiau nei šešis mėnesius. Tai siejama su gyvenamosios vietos pakeitimu, kai keičiasi profesinių ar asmeninių interesų vieta;
- draudžiama reikalauti fizinės (techninės) apžiūros, išskyrus tam tikrus atvejus. Fizinė apžiūra atliekama tik tuo atveju, jeigu trūksta registracijos duomenų arba jie yra prieštaringi, jeigu įtariamas nusikaltimas, taip pat transporto priemonės savininko pasikeitimo arba smarkaus jos sugadinimo atveju. Kitais atvejais galioja kilmės šalyje atlikta techninė apžiūra;
- nustatomos laikinos ir profesinės paskirties registracijos taisyklės, kuriomis siekiama suvienodinti tvarką visoje bendrojoje rinkoje;
- suderinami tarpvalstybinės prekybos ir naudotų automobilių nuosavybės teisių perdavimo reikalavimai, neskaitant trečiųjų šalių.

2.4 Reglamento projekte reikalaujama, kad atsakingos institucijos iš kitos atitinkamos valstybės narės institucijų gautų ankstesnės registracijos duomenis. Reglamente teigiama, kad šiuo tikslu gali būti naudojamos naujausiomis informacinėmis technologijomis.

- Kad informacija būtų keičiamasi be trukdžių, pagal reglamentą nacionalinės institucijos privalės naudoti tokią programinę įrangą, kuri leistų kitos valstybės narės institucijoms susipažinti su duomenimis, tačiau neleistų prie jų priėti leidimo neturintiems neteisėtiems vartotojams (tai bus daroma naudojant XML kalbą užšifruotas rinkmenas). Informacija keičiamasi internetu realiuoju laiku; programinės įrangos tobulinimo sąnaudas padengia atitinkama valstybė narė.
- Komisija įsipareigoja sukurti viešą duomenų bazę, į kurią bus įtraukti nacionalinių institucijų kontaktiniai duomenys.
- Komisija, naudodamasi teisėta teisių delegavimo procedūra, užtikrins, kad būtų nuolat tobulinama IT sistema.

2.5 Reglamento projekte nurodyti išimtiniai atvejai, kada gali būti atsisakyta registruoti transporto priemonę. Pareiškėjas, kurio prašymas buvo atmetas, per vieną mėnesį gali tokį sprendimą apskusti.

2.6 Reglamento projekte Komisija įsipareigoja po ketverių metų įvertinti reglamento poveikį.

3. Bendrosios pastabos

3.1 EESRK pritaria Komisijos tikslams ir minčiai, kad taisyklės dėl kitoje valstybėje narėje jau įregistruotų variklinių transporto priemonių registracijos reikėtų įtvirtinti reglamentu.

Tai atitinka subsidiarumo principą ir programos „Europa piliečiams“ reikalavimus. Pasiūlymas geras ir tuo, kad jame atsižvelgiama į biurokratinę praktiką, kai paskęstama smulkmenose ir viskas sprendžiama formaliai ir pagal nusistovėjusią tvarką, nematant strateginių tikslų.

3.2 Vis dėlto EESRK apgailestauja, kad nepavyko įvesti bendros ES registracijos sistemos, kaip iš pradžių buvo planuota. Komiteto nuomone, ilgainiui tokią sistemą vis tiek reikės įvesti.

3.3 EESRK nuomone, bendra registracijos sistema neatimtų iš valstybių narių joms reikalingų pajamų, nes per tą pačią sistemą registracijos mokesčius būtų galima susigrąžinti. Be to, bendra registracijos sistema būtų skaidresnė ir atsekamesnė.

3.4 EESRK mano, kad reglamento projekte tinkamai sprendžiamos esminės problemos ir numatomos tinkamos procedūrinės taisyklės, kaip nustatyti ir įveikti galimas grėsmes klientams ir atsakingoms institucijoms. Užtuot pasirinkus pernelyg apdairią biurokratinę tvarką, reglamentu ieškoma subalansuoto rizikos valdymo būdų.

3.5 Dokumento projekte atsižvelgiama į naudotų variklinių transporto priemonių rinkos interesus ir pakankamai gerai reglamentuojama tarpvalstybinio nusikalstamumo prevencija.

3.6 EESRK tikisi, kad priėmus šį reglamentą transporto priemonę užregistruoti kitoje šalyje bus taip pat nesudėtinga kaip ją perregistruoti toje pačioje šalyje, kad už tai nereikės papildomai mokėti, nereikės atlikti apžiūrų ir teikti papildomų dokumentų. Kitos šalys papildomų administracinių, neefektyvių ir brangių procedūrų (pavyzdžiui, techninės apžiūros) galės reikalauti tik tuo atveju, jeigu bus pateikta ne visa informacija arba jeigu ji bus neteisinga. Be to, tarpvalstybinės registracijos kaina neturėtų viršyti vietinės registracijos kainos.

3.7 EESRK labai palankiai vertina tai, jog reglamente nereikalaujama, kad duomenis turi gauti eiliniai piliečiai. Tikimės, kad nuostatos, įpareigojančios kompetentingas institucijas keistis duomenimis, turės įtakos bendradarbiavimui ir kitose, reikšmingesnėse srityse, taigi ir padės puoselėti Europos vertybes ir bendrus interesus.

3.8 EESRK nuomone, ilgainiui nėra prasmės palikti galioti laikiną ir profesinės paskirties registraciją. Pastaroji tėra tik laikina išeitis. Be to, Komitetas čia išvėlgia tam tikrą prieštarą – reikalavimų neatitinkančioms transporto priemonėms suteikiamas ribotas leidimas ir kai kuriais atvejais iš vienos šalies į kitą jomis nuvažiuojamas net didesnis atstumas. Taip neturėtų būti – tokios transporto priemonės turėtų būti transportuojamos arba, jeigu jų techninė būklė dar yra patenkinama, joms gali būti išduotas laikinas leidimas. Bet kokiu atveju laikiną registraciją turinčioms transporto priemonėms reikėtų uždrausti vežti prekes ir keleivius.

3.9 EESRK palankiai vertina tai, kad privatūs asmenys ir įmonės sutaupys 1,5 milijardo eurų. Komitetas taip pat pripažįsta, kad metinė su reglamentu susijusių 1,5 mln. eurų išlaidų suma ES biudžetui neturės didelio poveikio. Svarbu paminėti ir tai, kad reglamento išlaidas reikės padengti ir iš nacionalinių biudžetų, todėl, kad visiems viskas būtų aišku, būtų gerai pateikti bendrą sąmatą.

3.10 EESRK sutinka su reglamento projekto nuostata, kad Komisijai turėtų būti suteikta teisė spręsti technines ir duomenų turinio problemas, su kuriomis bus susiduriama eksploatuojant sistemą Europos lygmeniu.

3.11 EESRK siūlytų sprendimus priimančioms institucijoms (Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai) pagalvoti, ar perregistruojant transporto priemones nebūtų galima atsižvelgti į kai kurias, o gal net į visas, klientų pradinės registracijos išlaidas, išskyrus tuos atvejus, kai transporto priemonė perregistruojama pasikeitus savininkui.

3.12 EESRK palankiai vertina Komisijos ketinimą atlikti reglamento *ex post* vertinimą, tačiau siūlo tai daryti ne po ketverių, o po dvejų metų.

4. Konkrečios pastabos

4.1 EESRK nuomone, dabartinė reglamento projekto redakcija atitinka lūkesčius – tai pasakyta ir apie visą visumą ir apie atskiras detales.

4.2 EESRK pritaria, kad registracijos procedūros turi būti grindžiamos transporto priemonės tipo patvirtinimo duomenimis, kurie naudojami išduodant atitikties liudijimą. Šie duomenys išsamesni už tuos, kurių reikalaujama 1 priede, tačiau jie yra patvirtinti tarptautiniu mastu ir kelete valstybių narių registracijos procedūros jau yra grindžiamos būtent šiais reikalavimais.

4.3 Be gamintojų teikiamų techninių duomenų, reikėtų nurodyti ir realias vertes, pagrįstas naujausių oficialių bandymų (pavyzdžiui, susijusių su teršalų išmetimu) rezultatais.

2012 m. liepos 12 d., Briuselis

*Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas*
Staffan NILSSON
